

БЕЛАРУСКАЯ**KRYNICA**

TYDNIOWAJA SIALANSKAJA HAZETA

Adres Redakcyi i Adm.: Wilnia, Połackaja 4—10.

Redakcyja adčyniena ad 9 h. ran. da 7 h. wieč.

„Biełaruskaja Krynica“ kaštuje: na hod 8 zł.;

na paŭhoda 4 zł., na 3 mies. 2 zł., na 1 m. 1 zł.

BLIŻEJ DA PRAŬDY I ETYKI!...

Hazeta „Biełaruskaja Sprawa“, jak i jaje papiarednica „Bieł. Niwa“, orhan „Hramady“, uwiała ũ biełaruskuju publicystyku duža chwawawity i škodny sposab zmahańnia z palityčnymi pracuńnikami. U hazecie hetaha kirunku nadta mała pryncypowych razwaźańniaŭ, a zatoje poŭna zwyčajnaj łajanki, asabistych prytyčak biełarusam inakš dumajučym, dziŭna śmiełaje naciahwańnie faktaŭ, prypisawańnie swaim palityčnym pracuńnikom taho, čaho jany nia to što nidzie nie skazali, ani napisali, ale na t taho, ab čym jany i nie padumali. Taki sposab publicystyki, tak waźnaj haliny ũ biełaruskim žyćci, na wialiki žal, zamiest karyści, prynosić wialikuju škodu, jak biełaruskamu hramadzianstwu, tak i ahułam biełaruskamu narodu, bo zamiest idejnaha padziełu ũ narodnuju dušu ũwodzić fanatyzm, bałamutnyja pahlady na swaje-ž palityčnyja hrupy, biezkančatnuju hryźniu i nienawiść miž prawadyrami kirunkaŭ i wynikajučaje z usiaho hetaha ahulnaje asłabeńnie biełaruskaha palityčnaha, hramadzkaaha i kulturnaha žyćcia.

Naša redakcyja dawoli časta atrymliwaje pišmy z uwahami, čamu my nie wystupajem u swajej hazecie prociŭ henych duža niezdarowych abjawaŭ publicystyki z boku pracuńnaha palityčnaha łahieru. Na ũsio heta my, majučy nadzieju, što „hramadzisty“ apomniacca sami, maŭčali dalej.

Adnak ciapier, kali niasumlennaść orhanu „Hramady“ adnosna da nas pierachodzić tuju hranicu, za jakoj my, jak pradstaŭniki asobnaha palityčnaha i hramadzkaaha kirunku, maŭčać nia majem prawa, my z prykraščaj biamrom hołas, kab... baranicca.

„Biełaruskaja Sprawa“ (Nr. 2. 25.IV.26)

pad zahałoŭkam „Ab čym pišuć“, našamu palityčnamu kirunku, a tak-ža i „Sial. Sajuzu“ prypiswaje niejki „nowy kurs na Wařawu“. „Sial. Sajuz“, peŭnie-ž, adkaža sam za siabie, a što datyča nas, dyk „kurs“ naš daŭnym daŭno ũsim wiadomy. My swajho kursu dahetul nie źmianili i źmianiać pokuľšto nia dumajem. A kali źmienim, dyk zahadzja pastarajemsia pawiedamić ab hetym swajo i čužoje hramadzianstwa,

Dyk na jakoj-ža padstawie „Bieł. Sprawa“ prypiswaje nam „nowy kurs“? A woś na jakoj. U našaj staćci „Poľščyna i Biełarusy“ („Bieł. Krynica“ Nr. 12) znachodzicca takoje wyraźeńnie:

„Pad Poľščaj pry družnaj arhanizacyi i śmiełaj rabocie my za paru hadoŭ pawinny dabicca ũsich naleźnych nam kulturnych, ekanamičnych i hramadzkich prawoŭ“...

Heta wyraźeńnie, wyrwanaje z cełaści našaj staćci i z cełaści našaj palityčnaj niezaleźnickaj ideolohii, jakaja kiraŭnikom „Bieł. Sprawy“ nia jość niawiedamaj, maje służyć dokazam našaha niejkaha „nowaha kursu“!...

Druhim dokazam, na asnowie jakoha „Bieł. Sprawa“ prypiswaje nam „wařaŭski kurs“, maje być toje, što byccam my

„u t a i w a j e m ad swaich čytačoŭ fakty administracyjnych hwałtaŭ nad kulturnymi biełaruskimi ũstanowami, jak, da prykładu, biezpadstaŭnaja zabarona nowym Wilenskim Kurataram wykładańnia ũ Wilenskaj Biełaruskaj Himnazii najstarejšamu z biełaruskich adradźenskich dziejačoŭ, hram. Łuckiewiču“...

Woś-ža, što my ũtaiwajem fakty admini-

stracyjnych nad nami hwaŭtaŭ, dyk hetamu nihto sumlenny nie pawieryć, a što my nie źwiarnuli asabliwaj uwahi na hwaŭt polskaj školnaj ułady ũ adnosinach imienna da p. Łuckiewiča, dyk heta ũžo sapraŭdy boľš čym niaskromnaść „Bieł. Sprawy“, da jakoj tak bliska staić p. Łuckiewič! My zmahajem-sia z administracyjnym hwaŭtam, skolki sił majem i robim heta biaz roźnicy asob i ich pahladaŭ. Koźny hwaŭt tak i zawiom hwaŭtam.

A ũreście kali-b sapraŭdy tak stałasiasia, što my na hwaŭt polskaj školnaj administracyji nad p. Łuckiewičam asabliwaj uwahi sapraŭdy nie źwiarnuli, dyk ci-ź heta byŭ-by dokaz našaha nowaha palityčnaha kursu, jaki nam „Bieł. Sprawy“ prypiswaje? Dumajem, što nie. P. Łuckiewič heta nie Biełaruś, i Biełaruś heta nia p. Łuckiewič. P. Łuckiewič — heta tolki adzin z duža i duža mnohich jak starejšych, tak i maładziejšych pracauńikoŭ na biełaruskaj niwie.

Ureście sam p. Łuckiewič dahetul staha palityčnaha „kursu“ nia trymaŭsia.

Dyk jak-by my nie adnosilisia da asoby p. Łuckiewiča, to jašče z hetych adnosiń nijak niemahčymym byŭ-b prypiswac nam „kurs“ na Warszawu.

Słowam, nadta pažadana, kab u biełaruskaj publicystyce byŭo jaknajmienš sposabaŭ zmahańnia z palityčnymi praciŭnikami, padobnych da sposabaŭ „Bieł. Sprawy“ i jaje papiarednicy „Bieł. Niwy“, apiortych na biezapadstaŭnym i niasumlennym prypiswanni inšym kirunkam dumak, ab jakich im i nia śniłasiasia, a tak-ža sposabaŭ duža časta apiortych na asabistych chworych ambicyjach.

Z hazet.

MARALNY RAZWAŁ.

Pad hetkim zahaŭoŭkam ukraïnskaja hazeta „Nowij čas“ Nr. 21 z 28.III h. h. źmiaščaje staćciu duža dobra charaktaryzujuču toj maralny zaniapad, jaki ciapier adbywajecca ũ SSSR. Dla abznajamleńnia z hetaj sprawaj našych čytačoŭ padajom staćciu całkam, bo jana nia tolki da ũkraïncaŭ, ale tak-ža dobra tasujecca i da biełarusau:

„Adnej z najwaźniejšych spraŭ usiaho Radawaha Sajuzu ciapier jość sprawa zakonu ab rodach i žanimstwie.

Dasiul nia byŭo ũ Baľšewii adnastajnaha rodadžanimskaha kadeksu. Sawieckaja Rasieja, praŭda, mieła taki kadeks jašče z 1918 h., ale jon u praktycy wykazaŭ mnoha niedachwataŭ. Ukraina, iznoŭ, nia mieła jaho zusim, na jaho miejsca ũ 1919 h. naskora byli wydanyja dwa dekrety pra žanimstwa i raz-

Wolnaja trybuna.

PATREBA ADNAWICCA.

Biełaruski ruch spačatku byŭ adziny i sucelny. Usie biełarusy pracawali razam i — widziaćy swaju słabaść — niejak miarkawalisia adny z druhimi.

Ale prachadzili hady. Ruch pašyraŭsia i krapčeŭ. Z studenskich i intelihientnych kruźkoŭ jon pajšoŭ u hustyja sialanskija, a nawat i rabotnickija masy. Pracauńikoŭ na biełaruskaj niwie ũžo nia možna byŭo pieralićyć (jak heta byŭo daŭniej) i tym bolej nia možna byŭo zlućyć u adnu ciesnuju, chaciab i wialikuju arhanizacyju. Dyk biełaruski ruch pačaŭ dzialicca. Znajšlisia biełaruskija es-deki (socyał-demakraty), es-ery (socyał-rewolucyjaniery), znajšlisia socyjalisty-federalisty i ũreście kamunisty. Pasiarod katalickaha nasialeńnia Pietrahradu i Miensku stwaryłasiasia arhanizacyja pad nazowam „Biełaruskaja Chryścijanska-De-makratyčnaja Zlučnaść“.

Heta byŭo ũ časie rasiejskaj rewalucyi, na toj bok hranicy, dzie ciapier baľšawiki.

A na hety bok hranicy: u Wilenščynie, Nawahradčynie dy Haradzienščynie hetyja kirunki hurtawalisia kala Wilenskaha Biełaruskaha Nacyjanalnaha Kamitetu, a nareście kala Bieł. Pašolskaha Klubu — i na pahlad usio zdawalasiasia dobra i ščasna.

Ale heta byŭo tolki na pahlad. Unutry biełaruskaha žycia dalej pahłybłasiasia dyferencyacyja (padzielnaść). Pradstaŭniki roźnych kirunkaŭ šukali swaich ułasnych daroh, bo widzieli, što taŭčysia na miejscy i ũsim u kućy nia ma sensu.

Wynikam roźnaści dumak nastupiŭ raskoŭ u Biełaruskim Klubie, a razam z hetym raskoŭam i hłybiejšy padzieł u biełaruskim hramadzianstwie. Z pry-chilnikaŭ „sawieckaj arjentacyi“ stwaryłasiasia „sialanska-rabotnickaja Hramada“. A z pry-chilnikaŭ arjentacyi na swaje siły i na takich susiedziaŭ, katoryja

wod, a ũ administracyjnaj praktycy ũsie arjentawalisia na rasiejski baľšawicki kodeks. Hetak-ža byŭo i ũ inšych republikach Sajuzu. Z hetaje pryčyny zjawiłasiasia kaniešnaść adzinaha kadeksu ab žanimstwie, da čaho baľšawiki i prystupili, jak zaŭsioŭdy, duža enerhična.

Zjawiłasiasia masa projektaŭ, jakija možna padzia-lić na dźwie asnaŭnyja hrupy:

- 1) Žanimstwa z prymusowaj rehistracyjaj,
- 2) Žanimstwa biaz rehistracyi.

Pieršuju hrupu pradstaŭlaje ũkraïna, druhuju Rasieja.

Iduć doŭhija spory, šukańnie kampramisu, a ũsio pad kličam akančalnaje pierabudowy hramadzkiego žycia na nowy „dziaržaŭna-trudawy“ — baľšawicki typ.

Staroj dziaržaŭnaj systemie: jaje padstawie siamji, z jaje prywat-ułašnickim dy pradprijemnickim charaktaram — abjaŭlena akančalnaja wajna.

Na absalutnym razwale siamji baľšawiki choćuć zakrapić nowy ład. Darma, što ũsia parewalucyjnaja praktyka wykazała poŭnuju niazdolnaść dziaržawy

nia strašny dla biełaruskaha narodu ūtwaryŭsia „Biełaruskaj Sialanskaj Sajuz“ palityčnaj i hramadzkiej prahramaj zblizany da biełaruskaj partyi Chryścijanskaj. Hety Sajuz ma je na mecie arhanizacyju biełaruskaha sialanstwa nie na praletarskaj platformie, (jak heta manicca rabić „Hramada“), ale na čysta-sialanskaj.

Hetyja abiedźwie hrupy pašyrajuć swaju rabotu najbolej pasiarod prawasłaŭnaj častki biełaruskaha narodu.

Ale ū Zachodniaj Biełarusi i ū Uschodniaj Litwie jość jašče kataliki. Biełarusaŭ-katalikoŭ naličwajuć u hranicach Polšcy miljon z liškaj duš, heta znača dobraja paławina ūsiaho biełaruskaha nasialeńnia. Pasiarod ich pracuje prādusim hetaja-ž bieł. Chryścijanskaja partyja, jak pradoužańnie Mienskiej Chryśc. dem. Zlučanaści. Dziakujućy jaje pracy apošnim časam možna dahledzić wialiki ruch pasiarod katalikoŭ-biełarusaŭ.

U jakim ža kirunku pajšoŭ hety ruch?

Pieradusim jon pajšoŭ pa linii a h u l n a-biełaruskich dasiahańniaŭ i pa linii zmahańnia za prawy, jak čaławieka tak i hramadzianina. Nacyjanalna-kulturnyja i palityčna-socyjalnyja damahańni biełarusa-katalika takija samyja, jak i biełarusa-prawasłaŭnaha. Značyć: biełaruskaja szkoła, padzieł ziamli biaz wykupu, swabodnaja arhanizacyja biełaruskich sił, rožnyja prawy biełarusaŭ, jak narodu, katory moža stanawić sam ab sabie, jak zachoča.

Ale aproč hetych ahulna biełaruskich ideałaŭ biełarus-katalik ma je i swaje ūłasnyja: zdabyćcio ūsich naležnych prawoŭ u kašcielnym žyćci, a tak-ža ideały relihijnyja i maralnyja.

Bieł. Chr. partyja heta ūsio mieła na woku, ale dahetul nia mieła jasnaj prahramy. Dyk sprawu hetu treba pastawić jasna.

„Hramada“ da relihijnaha žyćcia nastrojena waroža; „Sajuz“ neŭtralna. Takim čynam hetyja abiedź-

wie arhanizacyi stali daloka ad biełaruskaha katalickaha žyćcia i — jak my ūžo kazali — hurtujuć kala siabie najbołš prawasłaŭnych.

Pry ūsim hetym nastroi dušy i pahlady na žyćcio ū biełarusa-katalika bywajuć tak roznyja, što jany pakul-što siabie časam nia mohuć zrazumieć i nawat adzin adnamu nia wierać... Hetaja roznaść i admiennaść pahladaŭ pakažacca tady z wialikaj jasnaściu, kali my pastawim pobać biełarusa z pad Wałožyna (prawasłaŭnaha) i biełarusa (dapušcim) z pad Ławaryšak (katalika). Ichnyja dumki i ichnyja nastroi buduć saŭsim roznyimi. Adzin prawasłaŭny, druhi katalik, adzin staić za „hraždanku“ druhi za „łacinku“, adzin hladzić na ūschod, druhi na zachad. Adzin hurtujecca kala „Hramady“ abo „Sajuzu“, a druhi chniecca da kirunku chryścijanskaha. Adhetul jasna, što dasiulešni bieł. chryścijanski kirunak musić być pieramienieny ū wyrazna katalicki.

Niechta „Biełarus-katalik“ u Nr. 6 „B. Krynicy“ padaŭ dumku stwareńnia „Lih abarony katalikoŭ-biełarusaŭ“. Dumka dobraja, ale tolki dzieła abarony tych, što buduć zmahacca. Dyk takaja arhanizacyja była-b zanadta adnabokaja.

Ja, apirajučysia na wyšej padadzienych asnowach uwažaju, što biełaruskamu katalickamu hramadzianstwu patrebna swaja nacyjanalna-palicyčnaja arhanizacyja, katoraja mieła-b na mecie nia tolki palicyčna-hramadzkija patreby našaha narodu, ale i nacyjanalna-relihijnyja.

Kaniešnaść hetkaj arhanizacyi ūžo na stolki našpieła, što adkładać jaje nia možna. My znachodzimsia na pradwiešni biełaruskaha katalickaha adradžeńnia, dyk treba ūziać hetaje adradžeńnie ū peŭnyja formy, zhurtawać bajcoŭ za hetaje adradžeńnie ū adnu mahutnuju arhanizacyju. Tady rabota pojdzie šparkimi šahami ūpierad. A dzieła hetaha dasiulešni bieł. chryścijanski palicyčny kirunak treba nazwać prosta: Biełaruskaja Katalickaja Zlučnaść

wykonywać abawiazki, jakija spali na jaje ūžo pašla pieršych sprobaŭ razwału siamji; darma, što sotki tysiać biazdomnych dzieciej walajecca ciapier pa ūsiej terytoryi Sajuzu biaz najmienšaha zabiaspiečańnia z boku dziaŭstwa, jak pieršy zachliwy pasieŭ kryminalnaha bandytyzmu; darma, što adna tracina moładzi zaražana syfilisam (francami); darma, što maralnaja gangrena abymaje ūsio šyrejšyja i šyrejšyja kruhi nasialeńnia — darma!

Dasiul sawieckaja ūłady ničoha nie zdabyła z pierabudowy žanimna-praŭnych adnosinaŭ u dziaŭstwie, ciapierašniaje bałšawickaje žanimstwa pryniasło kudy bołšuju dań demaralizacyi, prastytucyi, maralnamu razwału — čym chto hetaha spadziawaŭsia.

Sprecki-ž, što da samoha rozumieńnia maralnaści tut nia pry čym, bo jany nie žmianiajuć istoty žyćcia, nie adchilajuć ahulnaje katastrofy.

Ciapierašniaje sawieckaje zakonadaŭstwa stawić na roŭni žanimstwa i prastytucyi (raspustu), padwodziaćy abiedźwie katehoryi wyklučna pad fizyolojičny (cialesny) nazoŭnik.

Woś naprykład „Schema žanimskich adnosinaŭ miž ludźmi“ padanaja byŭšym profesaram prawa kananičnaha ras. waršaŭskaha ūniwersytetu P. W. Wierchoŭskim, ciapier „adčajannym“ kamunistam, u jaho nowaj pracy: „Nowyja formy siamji i žanimstwa pawodle saw. zakonadaŭstwa“, (dziaŭ. wydańnie 1925 h.) pradstaŭlaje hetki padzieł adnosinaŭ mužčyny i kabiety: 1) Adnarazowy žwiazak pa najmu — prastytucyja; 2) Adnarazowaja nasilnaja žwiaz — zhwałčańnie; 3) Dabrawolnaja siamiejnaja suwiaz; 4) Faktyčnaje žanimstwa; 5) Žanimstwa zarehistrawanaje.

Woś wyniatok jaki hawora sam za siabie.

Na praktycy sustrakajecca u SSSR, najbołš (u kamsamolcaŭ u pieršuju čarhu*) h. zw. „faktyčnaje žanimstwa“ — značyć zblizeńnie na niejki čas, jakoje kančajacca najčašciej „abortam***“ — dzieciahubstwam, razlukaj i nawizańniem nowaha „faktyčnaha žanimstwa“. Peŭna-ž, što prastytucyja i zhwałčańnie žaŭla-jucca ū zastrašajučym pracencie.

*) Kamunist. moładz.

**) Zabiwańnie płodu ū łonie matki.

Hety m nazowam my nie parwiom nitki supolnaści z Mienskaj „Chryścijanska - Demakratyčnaj Złučnaścijaj“ i tak-sama złučym usich zmahalnikaŭ: wioski, miastečka i horadu ŭ adnu wialikuju arhanizacyju.

Dyk pracauniki na biełaruskaj katalickaj niwie — da raboty, bo ŭžo „skroź ciemru bliščyć łuč nowych bleskaŭ“...

U hetych bleskach my, biełarusy-kataliki, widzim dla siebie lepšuju dolu...

S. K—i.

PAWIEDAMLAJEM,

što na Siomuchu hetaha hodu pryjdzie ŭ Wilniu da Wostraj Bramy i Kalwaryi pieršaja

Biełaruskaja Katalickaja Pracesija.

Pracesija rušyć z Żodzišak u subotu pierad Siomuchaj a hadz. 11 pierad pałudniem. U Żodziški žbirajucca biełarusy-kataliki z parafijaŭ: Żodzišnaj, Daniušaŭskaj, Wojstamskaj i Wišnieŭskaj.

Taho-ż samaha dnia prychoď u Gierwiaty na niešpary. Tut-ža ŭ Gierwiatach budzie i načleh. U Gierwiaty žbirajucca biełarusy-kataliki z Niestanišnaj parafii (praz Rymšaniacki most).

U niadzielu, heta znača, na pieršy dzień Siomuchi ranieńka a h. 4 wychad z Gierwiat u Warniany. U Warnianach pracesija wysłuchaje Imšy św. i dalej u Ławaryški. Pa darozie dałučajucca susiednija parafii. U Ławaryškach niešpary i načleh.

Na zaŭtra, h. zn. na druhi dzień świat, ranieńka wychad z Ławaryšak u Wilniu. U Wilni pry Wostraj Bramie pracesija wysłuchaje Imšy św. i zaraz idzie na Kalwaryju, dzie abchodzić stacyi i načuje.

Na zaŭtra, h. zn., na treci dzień pracesija waročajucca iznoŭ u Wilniu i takim samym paradkam, praz Ławaryški, Warniany, Gierwiaty, nazad u Żodziški.

Darohaju tudy i nazad pracesija pjajeć biełaruskija relihijnija pieśni.

Aperacyi h. zw. „abortusa“ — dzieciachubstwa stwaryli ŭ apošnija hady ŭ Saw. Sajuzie adumysłowy zaniatak dla ciomnych ludziej.

Niadaŭna tamu, u adnej z najwialikšych salaŭ Maskwy, na masawych zboryščach, abhawarawałasia sprawa zakonaprajektu žanimstwa, dzie miż inšym haworycca pra „kaniečnaść skasawańnia rehistracyi žanimstwa“ dy „rehulawańnia (!) pryrostu nasialeńnia niščeńniem pryplodu“. Treba adznačyć, što niščeńnie pryplodu (abort) dasiahnuła np. u Leninhradzie bołš 50 proc. usich naradzin.

Strach! Bałšawiki prawodziać strašny eksperyment (sprabu), jaki niasie biesprykładny ŭ historyi čaławiectwa maralny razwał celych narodaŭ, jakija apynulisia ŭ miežach SSSR.

Praŭda, što hety bałšawicki eksperyment sustrakaie wialiki adpor u masie. Ale tolki ŭ masie, jakaja maje daŭniejšaje wychawańnie. Maładniak „cikawicca“ nowym eksperymentam. Maralnaja razwiaznaść pry-

DA NAS PIŠUĆ.

BŁAHI STARASTA.

Baradzieničy, Brastauškaha paw. Ciapier kala nas paspakoiłasia ad palicyji jaŭnaj i tajnaj. Bo byŭ čas i heta nia tak daŭno, kali našych ludcoŭ palicyja duža niepakoiła. Niejkija prakoły, tak-sama pierapiski wiaskoičau, pašla pytańni i postrachi palicyjantaŭ nam žyćcia nie dawali.

Heny čas żyli my tut, jak zajac pad łomam. Aż heta niejak niadaŭna wyświetliłasia hetakaja sprawa, što starasta ŭ Hłybokim, našym palicyjantam daŭ zahad, kab śladzili za Baradzieničami, bo tam musić być niejkaja biełaruskaja arhanizacyja i što jaje kaniešnie treba wykryć.

Dyk woś tut naša palicyja i mieła šmat raboty ŭ Baradzieničach, a my mnoha strachu i niapryjemnaści. Ahułam Hłybocki starasta niejki pan Kawaleŭski, jaki čyrwaniejučy sa stydu wyjechaŭ ŭžo z Hłybokaha, rabiŭ mnoha kryŭdaŭ nam biełarusam u Baradzieničach. Zdaralisia z im takija rečy, što saŭsim nia jšli da twaru pawiatowaha starasty. Choć-by hetaki wypadak. Sialanie Baradzienickija i druhich wiosak u 1924 hodzie prasili hetaha starastu dazwolić im sabrać schoď na 18 wierašnia, kab na im zrabieć adpawiedny pryhawar na biełaruskaju szkołu.

I što-ż na heta pan Kawaleŭski? Jon biezceremonna daje admoŭny adkaz. I wy biełarusy rabiecie tady z im, što choćacie. U druhich sprawach pan Kawaleŭski na sprawiadliwyja damahańni Baradzienickich biełarusaŭ dawaŭ časta duža naiŭnyja adkazy. Heny starasta lubiŭ duža žbirać rožnyja babskija płaćki ab tutejšych biełarusach.

Za toje ciapier Brastauški starasta da nas kudy lepšy za Hłybockaha. Jon ćwiaraziej hladzić ahułam na žyćcio i da biełarusaŭ našych bołš-mienš sprawiadliwa adnosicca. Dzieła hetaha ŭ nas ciapier, ci na doŭha, ale pacišeła.

Moładz u Baradzieničaah spakojna ŭčytywajucca ŭ biełaruskaju literaturu, wučycca pjaając bieł. pieśni i pryhataŭlajucca da bieł. teatraŭ.

Mikita Čumandra.

ciahwaje jaho, bołš-mienš hetak sama, jak prycahwaje maładziaź buržuaznaha stroju — prastytucyja. A što hawaryć, kali prastytucyja poruč z inšymi prajawami wolnych, pieramiennych paławych znosinaŭ karystaje z paddzierżki i apieki dziarżawy i ŭwachodzie ŭ „systemu žanimskich adnosin“?! Maładniak sawieckaje dziarżawy, peŭnie, nia pryjmaje razwału staroha žanimstwa, jak padhatoŭku da asobaha kamunistyčnaha ładu, ale padchodzie da nowych form z punktu biezadkaznaha zdawaleńnia pochaciej, jak da adnaho z wiasiołych i wyhadnych „zdabytkau“ sawieckaha ładu. Pra zaŭtra pokul što nia dumaje.

Paćwierdžańniem wyšejskazanaha jość hołas samych-ža sawieckich dziaržaŭnych hazetaŭ. Maskoŭskaja „Praŭda“ prywodzić cely rad kankretnych pryklaďaŭ, jakija najlepš malujuć dasiahnieńni bałšawickaha reżymu. (Nie padajom ich tut dzieła ich biazstydnosci. R e d.).

Hazeta „Krasnoje Pryamurje“ wykidaje klič:

MATČYNA „APIEKA“.

Parosły, Bielast. paw. U hetaj wioscy jość niej-kaja Wrubleŭskaja, zaŭziataja staronnica polskaści, mała raźbirajučajasia miż palitykaj i relihijaj. Maje jana adnaho, užo dorosłaha syna — Karala.

Karol wypisaŭ biełaruskiju hazetu, ale, jak wi-dać, biaz matčynaha dazwołu.

Ubačyŭšy hazetu maci strašenna aburyłaš i jaje tut-ža „skanfiskawała“.

— Żebym więcej takich gazet nie widziała, masz polskie gazety, czytaj!

Hetak maci swajho synka pryhladaje i na swoj ład abučaje. Ale widna pastareŭ heny užo sposab nawučaŭnia, bo jon Karala tolki aburaje.

Doma z synkom jana haworyć papolsku (choć žalsia, Boża, što heta tam za polščynal), ale na wio-sku pakazaŭšyś musić tasawacca da našaj ahulnaj hu-tarki, bo inakš ad ludziej nie pačuła-b usio-roŭna.

Biedny chłapiec nia moža na't siabrawać z ra-wieśnikami swaimi, katoryja čytajuć hazety biełaruskija, abo tolki tam, što nie wyrakajecca, jak jana, mo-wy swajoj rodnaj.

Kudy-ż dziecca biednamu Karalu, z kim siabra-wać? Začynicca ŭ chacie i pahladać na swaju polsku-ju matulku i słuhać jejnaje biestałkowaje kwaktaŭ-nie? Nie, małady charakter z hetym nia zhodzicca! Ale jak rabić, kab nie razdrażnić swajoj matuli? Wy-chodzić jon z wioski niby adzin u miastečka, ale tolki z wačej uciok, jak užo złučyŭsia z siabrami swaimi.

Raz zdaryłaš Karalu zajści ŭ carkwu, woś nie-jak dla kampanii chłapcoŭ, dziaučat (bo ŭ wioscy našaj bolš prawasłaŭnych), što-ż tady, dawiedaŭšysia nie dakazywała „polskaja“ matula! Naŭpierad pahna-ła jaho da spowiedzi, pašla susiedziaŭ prasila, kab pamaliliš za „upamiętanie grzesznika“, a užo ŭ cha-cie, dyk padniała cełaje piekła, i čaho tolki nie pa-čuŭ ad swajoj „polskaj“ matulki naš Karol!

Hetak pakutuje biełaruskaja dumka ŭ duży wia-skowaha chłopca, dziciaci rodnaj našaj wioski!

Ale Karol należyć da moładzi, što zrazumiela waźnaść swajho rodnaha słowa i swajoj naahuł lite-ratury. Ničoha užo nie pamoža matčynaja apieka, jejnyja kryki, abureńnie. Karol wiedaje, što maci ka-biecina „polskaj wiery“, nia zdolaje musić zrozumieć ruchu biełaruskaha, a jamu, maładomu chłopcju adkry-wajecca nowy świet, pierad im zaharajecca nowaja

zorka i jaho kliča da pracy, da zmahańnia za lepšu-ju dolu swajho biednaha narodu. Karol wiedaje, što šanawać bačkoŭ treba, ale żyć ciemnotoj ichniaj i atu-maniwać siabie dalej „polskaj wieraj“ nijak prystać niemahčyma. Tamu spakojna, ale adważna synoŭskaj rukoj jon skinie z siabie tuju matčynuju apieku i ćwiorda stanie i śmieła pojdzie ślacham nowaha čyćcia, kab zbyłoš toje, što piaśniar kaža: „I budzie ŭnukam panawafnie tam, dzie siahofnia płača dzied“.

N—a.

Muzie.

Zdaroulu rodnaja, ciabie ja,
Čakaŭ, čakaŭ ja tak ciarpliwa...
Moj klič ty učuła spahadliwa,
Pryšla... i nowaja nadzieja
Ŭ duży sumujučaj ŭzrasła.
Ci znoŭ ŭ dalokija krainy
Mianie ty kličaš? ci pryšla,
Kab uskrasić ŭ duży ŭspaminy
I znoŭ pakinuć adnaho
Biaz ślachu, wiery i swobody
Na strašnyja, doŭhija hody,
I da skanańnia tak majho?...
Chadzi, — nia żałuj maich śloz, —
Im miery nia było nikoli:
Ich wysuŭšy daŭno pawoli
Biazlitasny, moj horki los.

T. Kondel.

Hutarki ab haspadarcy.

Jak mieć rańniuju bulbu.

Jak wiadoma, dla koźnaha sielanina zaŭsiody jość pažadanyj mieć jak najraniejsuju bulbu dla jeży. Kali ŭziać pad uwahu toje, što ŭ sielanina bulba skła-dajecć čuć nie haźaŭniejsuju pašla chleba jeżu, dyk he-ta pažadanie našych haspadaroŭ stanie zrazumielam samo saboj. Aprača hetaha rańniuju bulbu zaŭsiody można pradawać pa wysokaj canie ŭ miastečkach ci haradoch, kali taki jość bliska. Tak što rańniaja bul-ba moža jašče być peŭnaj krynicaj značnaha dacho-du ŭ haspadarcy.

Kab mieć rańniuju bulbu (raniej tydni za dwa-

„Proci faktyčnaha žanimstwa, proci alimentau*) i za aborty!“

Alimenty ŭsio-taki jašče istnujuć u Saw. Resp. i proci ich idzie zmahańnie.

Niejki taw. Fokin piša staćciu ŭ „Krasnoje Pry-amurje“, dzie pabaiwajecca, što 118 „žonak“, z jaki-mi jon byŭ u bliskich znosinach, moža damahacca ad jaho alimentacyj (utrymańnia). I hetuju staćciu redak-cyja źmiaščaje na adnym z pieršych miejsc!

Takich krasak biez kanca.

Nielha ŭsياهو padać, što tworycca ŭ Bałšewij, pra što pišycca i haworycca. Mnoha čaho nielha, prosta stydna pisać. Adno tolki ščaście, a heta toje, što ahramadnaja bolšaść prajawaŭ raspusty, maral-na-ha razwału i h. d. spatykajemo ŭ Maskoŭščynie. Ma-skoŭski byt prakażanny, maskoŭskija časopisi poŭny wulharnaha biazstydstwa, kali haworycca pra žanimstwa. Na Ŭkrajinie inakš. Ukraina ŭ swajej masie zaŭziata

baronicca, masawa pratestuje, bałšawickija ankiety pra žanimstwa prawalilisia ŭsiudy. Pad naciskam hramadz-kaje dumki ŭstupiŭ nawet sawiecki ŭrad Ukrainy, wy-sowywajućy projekt rehistrwanaha žanimstwa.

U psychalohii ŭkrainskaha sielanina i rabotnika niama miesca na raspusnaść, jakaja dremie ŭ natury maskoŭskaha „ja“.

U ŭkrainskich časopisjach niama i śledu sensa-cyjna niezdarowaje dyskusyi. Ale heta ŭsio nia znača, što atruta nie praniknie ŭ naš narod, što nie pacia-hnie moładź swajeju sensacyjaj. Niel! Tolki nie siahnu-ła jašče hetak hłyboka. Nia mienš adnak jana padci-naje maralny byt narodu, — heta fakt. Fakt hety mu-sić trywożyć koźnaha ŭkraincea. Zdarowaja maral na-šaha narodu była ŭsio najbolšaju jaho cennaścijaj. Na žniščeńnie hetaj cennaści jdzie Maskwa, bo heta lażyć u prahramie kamunistyčnaha budaŭnictwa.

Ukrainski narod pierażywaje strašny peryod hartu swajej maralnaje siły“.

*) Abawiazak karmić siamju.

try, čym jana bywaje) treba rabić tak. U paławinie marca, a to zusim pašla Sarakoŭ, wyznačana ja dla sadžeńnia bulba, rassypajecca tonkim słojem pa padłożie dość widnaha i ciopłaha pamieškańnia. Kali takoha asobnaha pamieškańnia niama, dyk bulbu možna rassypać u chacie, abo ŭ kamorcy na padłożie, ci na palicach, abo staŭlać u kašalkach bliżej da świetu. Hetak rassypanaja bulba lażyć da tej pary, pokul nia daść na piadziu-paŭtary (4-5 wieršk) rasty. Treba pomnić toje, što kali bulba budzie pryrašcywacca ŭ ciomnaj budyninie, dyk rastki buduć choć i zanadta doŭhija, ale i nadta tonieńkija, kwolyja i pry sadžeńni lohka buduć abłomywacca, tak što karyść z pryrašcywańnia budzie nadta małaja.

Jak tolki adtajec ziamla i možna užo puścić pluh, možna pryroščanuju bulbu sadzić. Kawałak harodu, wyznačany dla pasadki bulby, lepiej uzarać na zimu i z wosieni ŭnawozić jaho hnojem. Kali harod byŭ uzarany z wosieni (a koždy haspadar abawiazkova pawinien arać harody na zimu i kłaści hnoj), to wiasnoj, pašla baranawańnia, pluham staŭlajucca hranki (aručy na šyrynju hranki ŭzwał) i na ich pad łapatu sadzicca prarošuju bulbu najmieniej na paŭrašyna adna ad druhoj. Barazna ad barazny pawinna być wiarškoŭ na 12. Kali pad bulbu hnoj nia kłausia z wosieni, dyk wiasnoj možna kłaści, ale hnoj pawinien być užo dobra pierahniüşy, drobny i hetym hnojem lepiej pakryć hranki z bulbaj źwierchu. Pierad baranawańniem nadta dobra było-b, kab pasypać ziamlu popiełam z piecy (sypać treba mnoha).

Kab uschody bulby nie pabiŭ maroz, pasadziüşy jaje, treba prykryć źwierchu ziamlu sałomaj, mocham abo hnojem. Jak tolki pakażucca zialonyja liści, treba pakryšku źniać (hnoj źmiašać z ziamloj). Dalejšy dahład bulby budzie taki samy jak i zwyčajna pasadżanaj: baranawańnie i absypka. Absypku treba rabić razy dwa-try i lepiej matykaj.

Zrozumieła, što hetki sposab wymahaje troški bolejš kłopatu, ale dla swajej-ža ŭłasnej karyści, koždy wiaskowy haspadar pawinien nie palanicca pasadzić što wiasnu choć paru pudoŭ rańnijaj bulby.

Dla pasadki lepiej brać bolejš rańnija hatunki bulby: pašpiešku, bahiniu i dr. Na lohkich hruntach bulbu treba sadzić wiarški na 2 hłybini, na ciężkich — 1-1^{1/2}.
J. P.

Z Bielaruskaha żyćcia.

Z Bielarusi pad Polščaj.

Pasiedźańnie Wil. Biel. Nac. Kamitetu. 18 krasawika adbyłosia pasiedźańnie Wilenskaha Bielaruskaha Nacyjanalnaha Kamitetu. Na paradku dnia byli wybary ŭradu i biahučyja sprawy. Pierad wybarami pradstaŭniki Biel. Sial. Sajuzu złażyli zajawu, što ŭstrymajucca ad wybaraŭ, a pad čas wybaraŭ ŭradu da ich pryłučylisia pradstaŭniki Chryśc. Dem. Da ŭradu ŭwajšli hetakija asoby: staršynia Sawicki i siabry Marcinčyk M. i Šnarkiewič.

Chwaroba K. Swajaka. Wiadomy biel. paet K. Swajak (Ks. K. Stepowič) wiarnuüşia z Zakapanaha ŭ Wilniu i znachodzicca ŭ Litoŭskaj Paliklinicy. Stan zdaroŭja jaho dawoli ciazki.

Kanfiskata. Administracyjnaja ŭłada skanfiskawała Nr. 3 haz. „Bielaruskaja Sprawa“; redaktara paciahnuła da adkaznaści z art. 129 K. K.

Pieśnia ŭ żyćci kożnaha narodu maje wialikaje značeńnie, bo jana ŭwachodzić u psychiku narodu i robicca nieadłučnaj častkaj narodnaj duży. Pa pieśni zaŭsiody paznajuc addzielnaść narodu, daŭnaść jaho i wyžyniu jahonaj kultury.

Bielaruski narod maje šmat rozných pieśniaŭ, ale heta pieśni świeckija, katoryja pjaje naš narod pry chrežbinach, na wiasielli, pry rabocie i t. p. I heta budzie bahacie našaha narodu. Ale mała jašče jość pieśniaŭ relihijnych. Tymčasam pieśnia ŭ relihijnym żyćci maje taksama ahramadnaje značeńnie — jana časam bolejš značyc, čym rodnaja mowa ŭ kaćciele. Zatym i treba zwiarnuć uwahu na bielaruskiju relihijnuju pieśniu.

Ale tut na pieraškodzie staić niastača bielaruskaha špieŭnika, z jakoha mahli-b karystacca ŭsie pracujučyja na relihijnaj niwie, chočučy nawučyc narod pieśni ŭ rodnaj mowie.

Redakcyja „B. Krynicy“ zadumała pamahcy ŭ hetaj biadzie i wydać taki špieŭnik. Ale tut patrebny materjały, jakija treba pryhatowić da druku. Zatym naša Redakcyja žwiartajecca z prošbaj da ŭsiech hramadzian, pracujučych na bielaruskaj relihijnaj niwie prysylać u redakcyju bielaruskija relihijnaja pieśni z notami i biaz notaŭ. Prysłanyja materjały buduć razhladacca i ŭkładacca kamisijaj i takim paradkam buduće hatowicca špieŭnik, jaki dla ciapierašniaha żyćcia Bielarusi maje wialikaje značeńnie. Jon uwiadzie našu mowu nia tolki ŭ kaścioł, ale i ŭ żywuju narodnuju hušču i hetym pryblizić naš narod da poŭnaha adradžeńnia ahułam i ŭ kaścielnym żyćci.
REDAKCYJA.

Z Polščy.

Kryzys polskaha ŭradu. 20-IV dwa ministry należačyja da partyi PPS. padalisia ŭ adstaŭku; z hetaje pryčyny 21-IV premier Skšynski, uwaŭajučy, što hetym koalicyja pierastała istnawać, padaüşia ŭ dymisiju z cełym kabinetam. P. Prezydent Reč-aj dymisii nia pryńiaŭ, bo ŭwajaže, što ŭ chutkim čacie nowaha kabinetu ministraŭ ŭtwaryć nia ŭdasca; dzieła hetaha dawieruju Skšynskamu kirawać dziaŭżawaj da času pokul Sojm nia prymie biudžetu.

PPS. aburyłasia na heta i zajawiła, što piarodzie da najwastrejšaj apazycyi. Adnačasna wystupiła z inicjatywaj abjadnańnia polskaj lawicy, sławianskich mienšaściami i Koła Źydoŭskaha z metaj utwareńnia supolnaj platformy dla dalejšych pastupkaŭ.

Kaniec procesu Lindaha. U Wařawie niadaŭna adbywaüşia sud nad Linde byłym min. finansau i dyr. PKO, jakoha abwinawačwali ŭ rastracie wializarnaj sumy hrošaj. U apošni dzień pierad prysudam sierżant polskaj armii Waclau Čmieleŭski, wysłuchaŭ

šy pramowy abaroncaŭ i samoha padsudnaha, prakanausia, što jaho aprauđajuć i kab nie dapaścić da hetaha pastanawiu pakarać jaho swaim sudom. Spatkaŭ šy Lindaha na wulicy, wartajućahasia damoŭ z sudu — puściŭ jamu 4 kuli ŭ haławu, ad jakich Linde na miescy loh trupam. Dziakujućy takomu abarotu sprawy, sud začwierdziŭ tolki „powódtwo cywilne“ u sumie 1.400.000 złotych, sprawu-ż karnuju proci Lindaha spyniŭ.

Z žyćcia prawasłaŭnaha.

Wialiki prawasłaŭny sabor. Patryarch Kanstantynopalski Bažyl III wystaŭ užo zaprosiny na wialiki (ekumeničny) prawasłaŭny sabor. Hety sabor zbiarec- ca ŭ Hrecyi na hary Atos (dzie šmat prawasłaŭnych manastyroŭ). Najwaźniejšyja sprawy, jakija buduć razhladacca na hetym sabory, buduć: pryňaćcie nowaha kalendara i sprawa paŭtornaha žanimstwa prawasłaŭ- nych duchoŭnych. Budzie tak-sama abhaworana sprawa adnosin prawasłaŭnaj carkwy da anhliskanskaha kaścioła, katory choća zlučycca z prawasłaŭjem. Katalicki kaścioł wyše swajho delehata na hety sabor, ale tolki ŭ roli abserwatara (naŭladčyka), katory budzie pryhladacca da pracy saboru, ale ŭdziełu ŭ naradach brać nia budzie. Sabor wyznačany na Siomu- chu hetaha hodu.

Z Kraju.

Zwalnieńnie rolnych rabotnikaŭ. Ad 1-ha krasawika h. h. šmat abšarnikaŭ pa dwaroch Wilenščy- ny zwolniła častku swaich rabočych siłaŭ. Pryčyny: niedachwat hrošaŭ na wiadzieńnie haspadarki i wyso- kija padatki. Najbolš zwolniena rabotnikaŭ rolnych u Ašmianskim, Šwiancianskim i Wilenska-Trockim paw.

Sa świetu.

Konferencyja kulturnych sławian- skich pracauńnikoŭ — hetak za- wiecca žjezd sklikany na dni ad 28 čerwienia aź da 2-ha lipnia h. h. ŭ Prazie i na- wiazwywany na žjezd katalickaha studenstwa čecha- sławackaha. Na žjezdzie pryňaćciemuć učasćie pradstaŭ- niki ŭsich sławianskich narodaŭ, značyć i biełaruska- ha, na roŭnych prawoch. U adoźwie wydanaj Arhani- zacyjnym Kamitetam i im-ža razsyłanaj usim wiadomym pradstaŭnikom sławianskich narodaŭ, meta konferencyi tłumačycca miž inšym hetymi sławami:

„U časy rasłabieńnia wiery i zwyčajau, u časy kulturnaha raskładu, adnačasna adnak i ŭ časy tuhi, imknieńnia wybryści z hetaha biazuciěšnaha stanu, padnosimo hołas swoj da ŭsich wiernych sercaŭ Chry- stowych, da ŭsich, chto zaŭsiody i ŭsiudy hatowy Chrysta pryznawaci, u jaho wieryci i jaho kachaci. „Čujcie, chto kachaje narod swoj, swaju bačkaŭščynnu... kab pierakanacca, što adradžeńnie i sława narodu jość tolki tam na postupu, dzie wiera i zwyčaj jość pawodle prykładu našych wieraźwiestaŭ św. św. Kiryła i Miafoda“...

Jak z hetych i dašlych sloŭ wypływaje, konfe- rencyja ma je asnowu relihijna-maralnuju. Arhanizata- ry stanowiačyisia na staranu pazytyŭnaha Chryścijan- stwa majuć na ŭwiece najbolš upływowyja na ziem- lach sławianskich, formy hetaha chryścijanstwa, a imienna, katalikoŭ i prawasłaŭnych. Na kanferencyju

dahetul zapisałasia užo šmat pracauńnikoŭ z paŭdzion- nych ziarniel sławianskich, dzie hrunt dla padobnaj pracy užo wielmi dobra apracawany. Z pradstaŭnikoŭ uschodniaha sławianstwa dahetul užo zapisaŭšychsia warta ŭwahi takaja asoba, jak a. Wwiedzienski, mi- trapalit Maskoŭski.

Usiakija pytańni (pabiėlarusku) u žwiazku z konferencyjaj adresućie hetak: P. T. Pripravci komi- tėt pro Konferenci slovanskych kulturnich pracowni- kŭ v Praze II, ČSR, Panska ul. č.1/IV.

Koŭna atrymaje pazyčku kala 3 mil. dala- Litwa. raŭ. Burmistr p. J. Wilejšys u Paryży daga- waryŭsia z pradstaŭnikami adnaho z amery- kanskich bankaŭ atrymać pazyčku dla m. Koŭna ŭ sumie 2.175.000 dalarau.

Arcyb. Matulewič — litoŭskim mitrapalitam. Z Koŭna danosić, što ciapierašni biskup Žmudzki Karewič ustupaje ŭ zakon AA. Marjanaŭ. Adnačasna chodzic čutki, što ŭ žwiazku z utwareńniem nowaje kaścielnaje prawincy arc. Matulewič ma je być nazna- čany litoŭskim mitrapalitam.

Zecchini nia budzie nuncyjam litoŭskim. „Ry- tas“ danosić, što watykan zhadziŭsia pazbawić swajho nuncyja ŭ Ryzie Zecchini, prawa spaŭniać jurysdykcyi ŭ Litwie. Byŭ heta litoŭski warunak da padpisańnia kankardatu z Watykanam.

Adstaŭka lit. min. zahr. spr. Reynisa. Min. zahr. spr. Reynis padaŭsia ŭ adstaŭku. Na jaho mie- sca, tymčasowa spaŭniajućym abawiazki min. zahr. spraŭ, naznačany premjer Bystras.

Darahoŭla ŭzrastaje. Jak danosić „Ekana- SSSR. mičeskaja Žyžń“ za apošnja dwa tydni ceny padskočyli na 20 procentau, nie haworačy ab manufactory na jakuju ceny jašče bolš padniališ.

Jak płaciać rabočym. Z Maskwy danosić, što finansawyja zatrudnieńni, sa spadkam čyrwonca pierš za ŭsio adbiwajucca na pahražajućym roście zadouž- nańci ŭ zarobotnaj płacie. Asabliwa wialikija chwala- wańni jość siarod rabočych „Sacharatresta“, jaki za- doŭżyŭsia robočym bolš 3 miljonaŭ rubloŭ. Jak piša „Ekanamičeskaja Žyžń“, rabočym nia wypłačana jašče za pieršuju paławinu lutaha.

Niamiěcka-Sawiecki dahawor akončany. Z Berlina pawiedamlajuć, što pierhawory miž Rasiejaj i Niamiěčynaj zakončany i što ŭ najbliźešym čacie budzie padpisany hety dahawor.

Z WILNI.

Wykryćcie fałšerska-špiehoskaj arhanizacyi. Pierad niekalkimi dniami wilenskaja palicyja zatrymała asobu z pad- roblenym pašpartam na imia Nison. Na śledztwie wyjaśniłasia, što Nison należaŭ da arhanizacyi špienoŭskaj, jakaja fałšawała dowady asabistyja, wajskowyja knižački i čeki P. K. O.

Prysud u sprawie 93. 22 h. m. Wilenski Akr. Sąd abja- wiŭ prysud u sprawie 93 abwinawačanych ŭ kamuniźmie. Kala pałowy abwinawačanych (41) zasudzili ad 6 m. da 4 had. kre- paści, a astalnych 52 aprauđali.

Kanfiskata. Administracyjnaja ŭlada skanfiskawała Nr. 42 litoŭsk. haz. „Vilniaus Aidai“ z dn. 15 h. m.

Z prawasłaŭnaha žyćcia. Dn. 15 h. m. siabry Kansysto- ryi prawasłaŭnaj u Wilni protejerej Michał Kušnioŭ i rektor praw. seminarij duchoŭnaj u Wilni Mikaja Tučemski pierad Wilenskim Wajawodaj i Načalnikami Addziełaŭ złažyli pry- siahu.

Piśmo ũ Redakcyju.

Ad Wilenska-Trockaha pawiatowaha Starasty my atrymali hetkaha źmiestu piśmo:

Na padstawie art. 21 dekr. u sprawach prasa-wych praśu pamiaćcić u „Bieł. Krynicy“ takoje sprastawafnie:

U Nr. 13 „B. Krynica“ źmiaściła staćciu: „Referent — pryčyna chwaryby“, padpisanuju pseŭdonimam: Laśnik z pad Ławaryśak. Źmiest hetaj staćci, padrywajućy dobreje imia referenta pašpartowaha, niazhodny z praŭdaj. Ciapieraśni referent na służbie ũ administracyji znachodzicca ad cełaha radu hadoŭ, a dzieła hetaha nia moh jon być zwolnienym z Laśnictwa. Ureście hety referent u laśnictwie nie pracawaŭ nikoli. Aprača hetaha śćwiardźaju, što staćcia hena nia moźa datyćyć inšaha ũradaŭca ũ Wilenska-Trockim Starastwie, bo astatnim časam na służbu ũ heta Starastwa nia byŭ pryniaty nijaki nowy ũrada-wiec, a tym-bolš byŭšy daŭniej na lasnoj służbie.

Witkowski

Starasta Wil.-Trocki.

27.IV.26. Nr. 34-6.

Nowaja Biełaruskaja Kniharnia

ST. STANKIEWIČA.

Wilnia, Wostrabramskaja wul. Nr. 2.

U kniharni pa najtaniejšych cenach: kniźki ũsich biełaruskich klasykaŭ, školnyja padručniki, kniźki pa haspadarcy. Humarystyčnyja kniźki i časopisi.

Wialiki wybar kancelarskich i piśmiennych pryładau.

Kniharnia wysyłaće na prawincyju biełaruskija kalendary: 1) adryŭny (blok) i 2) kniźku, tolki pa atrymaŭni naleźnych hrośaj.

Uwaha: U kniharni pradajucca polskija padručniki i kniźki pa ũsich halinach nawuki.

LAKARNIA LITOŬSKAHA T-WA SANITARNAJE POMACY

Wilnia, Wilenskaja wul. 28.

U ambulatoryi prymajuć daktary-specyjalisty: dziciaćyja chwaryby — ad 3 da 4 hadz.; unutranyja chwaryby 10—4; chirurgičnyja 1—2; źanočyja 11—1; waćej 11—2; wušej, nosa i horła 2—3; zuboŭ 10—11; skury i weneryčnyja 2—3; nerwaŭ 1—2; u lakarni addzieły: unutrany, chirurgičny, giniekalahičny i RADZILNY.

KABINET RENTGENA I ELEKTRA-MEDYČNY Lačeŭnie pramieŭniami, fatahrafawaŭnie, praświatłaŭnie, elektr. wanny, elektr. masaź.

ANALITYČNAJA LABORATORYJA.

Wyšla z druku i pradajecca kniźka

„HOŁAS DUŠY“

Napisaŭ ks. K. STEPOWIČ

U kniźcy bahaty źmiest roźnych malitwaŭ i pieśniaŭ.

CANA KNIŹKI:

U miakkaj pałatnianaj aprowie z pamalawanymi bieraźkami . 3 zł. — hr.

U pałatnianaj aprowie z załočanyimi adciskami 2 zł. 50 hr.

U pałatnianaj aprowie bez załočanych adciskaŭ 2 zł. — hr.

BIEŁARUSKAJA KNIHARNIA

„KRYNICA“

WILNIA, ZAWALNAJA 7.

(zamiest pieraniesienaj u druhoje miejsca Kniharni Biełaruskaha Wydawieckaha Tawarystwa),

atrymała nowy transport kniźak:

1. Prof. Wipper — Nowaja Historyja (na biełaruskuju mowu pierakłaŭ K. Dušeŭski — 2.00 zł.
2. Prof. Wipper — Nawiejšaja Historyja (na biełar. mowu pierakłaŭ K. Dušeŭski — — 2.50 hr.
4. W. Łastoŭski — Rasijska - Kryŭski (Biełaruskij) Słoŭnik. 832 staronki — — — — 12.00 zł.

U kniharni moźna kupłać, abo wypisywać pa poście ũsie biełaruskija kniźki i padručniki, biełaruskij adryŭny kalendar i kniźku-kalendar, a tak-sama polskija kniźki-padručniki i ũsialakija piśmiennija pryłady.

∴ KNIŹKI WYDANYJA KOSZTAM „KRYNICY”. ∴

Kraskoŭski A. dr. — Biełaruskija lakarskija ziołki	0.30
Ziaziula A. — „Alenčyna wiasielle”	0.30
Stankiewič A. ks. — „Dr. Fr. Skaryna pieršy drukar biełaruskij. 1525—1925.	1.00
Hadawik „Krynicy”: za 1921 h.	4.00
” ” ” 1922 ”	2.00
” ” ” 1923 ”	2.50
” ” ” 1924 ”	6.00
” ” ” 1925 ”	7.00
Bobič I. ks. dr. — Niadzielašnija Ewanhielii i nawuki ũ 3 častkach	3.00
Hołas Duśy — malitwienik dla biełarusau-katalikoŭ	ad 2 da 5 zł.

Kniźki wysyłaćucca pa atrymaŭni hrośaj i 50 hr. na pierasyłku. Wypisywać z Biełaruskaj Kniharni: Wilnia, Zawalnaja wul. 7.